

אתיקה ומדעי החיים

קבוצות שונות מכירות בבעייתיות המוסרית של שטחי עבודתם ובמיוחד גדלה והולכת בעיה זו בתחום הרפואה.

יש צורך בדיונים נרחבים ורציניים בבעיות מוסריות-רפואיות בהקדם. מחבר המאמר מציין אחדות מהבעיות המטרידות את הרפואה; כגון איבוד עצמי לדעת, רצח מתוך חמלה, הפלה מלאכותית, התייחסות לתוצאות של בדיקות גנטיות עובריות, נסיונות רפואיים ועוד. לדעת המחבר אין לצפות לתשובות ברורות וחד-משמעיות וייתכן שהדעות והעמדות ישתנו פעמים אחדות בהתייחסות לבעיות העיקריות בתחום האתיקה הרפואית. לדעתו התשובות לא יכולות להנתן ע"י רופאים בלבד ואין זו זכותם להחליט מי יחיה ומי ימות. זוהי חובת החברה כולה ובעקר מומחים בשטחים שונים (משפט, דת, סוציולוגיה וכיו"ב). אכן ישנה השיבות רבה להעיר ולעורר את תשומת לב הרופאים העוסקים בנושאים אלו, שישפטו ויתייחסו לבעיות אלו בכובד ראש ובצורה אינטליגנטית.

המחבר מסיים בתקווה שבעקבות מאמציהם של קבוצות ואגודות שונות תקבל החברה ייעוץ מלא וטוב יותר ותוכל להתמודד עם בעיות מצפוניות קשות. (Editorial, JAMA, 220:272-273, 1972).

אתיקה ועריכה

המחבר מתאר ומדגיש את חשיבות הניסויים בבני אדם לטובת האנושות והמדע הרפואי. "אך יחד עם זאת אל לנו להרשות. שקנאתנו המדעית תתגבר על עקרונותינו המוסריים ובכך תהרוס את מטרת מדע הרפואה. יש להקפיד על זכויות האנשים שעליהם מבוצעים הניסויים: זכותם לפרטיות וזכותם לדעת מה קורה בעת ביצוע המחקר עליהם. עלינו להוכיח, שמדענים יכולים להיות אנושיים ובו בעת סקרנים, מוסריים ובו בעת מסורים." לדעת מחבר המאמר יש להתיר נסיונות רפואיים גם על קטינים, כאשר ההקפדה על זכויותיהם היסודיות נשמרת דרך ההורים. כי להורים זכות החלטה לגבי ילדיהם בנושאים שונים, ואין למנוע מהם גם זכות זו.

מבחינת פרסום מחקרים בספרות הרפואית-מקצועית, מקפידים עורכי העיתונים לשמור על רמה מוסרית נאותה ושהניסויים הרפואיים אכן יבוצעו בהתאם לסטנדרטים הנדרשים. (G. B. Forbes, Am. J. Dis. child, 127:471-472, 1975)